

sprog. En ordstamme får slutningsbogstavet »o«, når det er navneord, »a« når det er tillægsord, »as« når det er udsagnsord i nutid osv. (se nærmere bilag 2). Og da esperanto logisk belyser grundstrukturen i sprog samt har glosedannelse på grundlag af almindelige sprogstammer, vil kendskab til esperanto i ganske særlig grad lette eventuel senere indlæring af fremmedsprog. På grund af sin rationelle opbygning og gennemtænkte systematik kan esperanto lettere udtrykke synspunkter præcist uden risiko for misforståelser – og det er såmænd en af de vigtigste funktioner, et sprog skal opfylde. Sproget er for længst benyttet både til en række værker, som er forfattet originalt på esperanto, og ved, at store dele af verdenslitteraturen er oversat til esperanto, ligesom familier verden over har gennemprøvet sproget ved at bruge det ved al deres indbyrdes samkvem. Daværende østrigsk forbundspræsident Franz Jonas – der selv er mangeårig esperantist – fastslog derfor den 2. august 1970: »Esperanto har med succes bestået alle de prøver, det har været udsat for fra videnskab og teknik, fra politik og erhvervsliv, fra pædagogik og litteratur.«

Esperantosprogets 100 pct. regelmæssige logiske opbygning gør det mangefold overlegent i forhold til alle andre sprog til at udnytte den EDB-styrede maskinelle sprogundervisning, som for tiden er under udvikling, og som vil gøre det mange gange så let at få sprogundervist tusindvis så mange gange mennesker, som dem der i øjeblikket lærer fremmedsprog. Tilsvarende synspunkter gør sig gældende ved udnyttelse af datamaskineteknikken i oversættelsesarbejde. Der må derfor slås hul på popanskuelser, at esperantister blot er nogle sektariske særlinge, der svæver i blåluften. Esperanto må ikke forveksles med Volapyk – tværtimod blev esperantosproget skabt, fordi det otte år ældre Volapyksprog viste sig sprogligt uanvendeligt. Esperanto er som skak: få klare og enkle regler, så nybegynderen hurtigt kan få stort udbytte af lidet omfattende lærdom, mens den avancerede har uendelige muligheder i sproget, intellektuelt og kunstnerisk.

EF er et af de mange steder, hvor babyloniseringen hver dag virker ødelæggende, og hvor sprogbarrieren skaber ulykker. Det er derfor belysende for problemstillingen at citere følgende fra Marcell von Donats bog »På sporet af Euroklanen«:

»Den første betingelse for at forstå eurokratiet er at indse, hvor mange problemer sproget volder. Det vækker altid forundring hos udenforstående,

at der anvendes forskellige sprog inden for den europæiske administration.

Parlamentets og Rådets diskussioner foregår ved hjælp af simultan-oversættelse på seks forskellige sprog: Dansk, tysk, engelsk, fransk, italiensk og hollandsk. Alle publikationer trykkes på seks sprog, og hver brochure offentliggøres samtidig seksfoldigt. Over en femtedel af de ansatte arbejder med tolkning, oversættelser, skrivelser og duplikering. Mere end tre hundrede konferencetolke er heldagsbeskæftigede. Der ville kunne opnås besparelser på omkring 65 pct., hvis man kunne klare sig med ét sprog. Talløse forsinkelser opstår, fordi man venter på oversættelser. »Oversættelsen kommer straks«, er det trøstende omkvæd ved alle konferencer. Eurokraterne ved, at sprogproblemet er højeksplosivt, og at sprogkrigen kan bryde ud når som helst og med samme voldsomhed som en religionskrig.

EF-Kommissionens sprog tjeneste oversætter omkring 25.000 sider om måneden og arbejder under et stadigt pres for at overholde tidsfristerne.

Mange tolke har et årelangt forspring for debutanterne på den politiske scene. De har en fin næse for rigtig eller forkert argumentation.

Skal de, fordi deres professionelle etik kræver det, give uklare udsagn helt nøjagtigt og derved dødssikkert forvalde en unyttig, timelangt diskussion? Eller skal de rette blidt på den sproglige fortalelse, som deres diplomatiske indfølelse og saglige viden tilråder dem og derved fremskynde forhandlingerne? Gennem tolkningen lærer de at forstå talerens psyke, de må ofte bringe klarhed i hans forvirrede tankegang, og de hjælper ham med at gøre sig forståelig, så dialogen reddes.

Da finansminister Helmut Schmidt ved et Rådsmøde, hvor kun den allersnævreste kreds var til stede, krævede, at også tolkene – på grund af det prekære valutaspørgsmål – blev sendt bort, blev det skarpt afvist af den tyske vicepræsident for EF-Kommissionen, Wilhelm Haferkamp, der affejede enhver tvivl om deres diskretion (1973).

Han vidste af erfaring fra mange møder, hvor alvorlige misforståelser der kan opstå trods de bedste tolke. Det var ikke til at forestille sig, hvad der kunne ske, hvis man ikke engang havde dem til hjælp.«

Det hidtidige arbejde inden for EF med at forbedre forholdene – der vil blive dobbelt så slemme ved optagelse af Grækenland, Portugal og Spanien – har været bagatelagtigt. I EF-parlamentets spørgetid 16. marts 1978 opsummerede medlem af EF-Kommissionen Guido Brünner det således, at »det foreløbige beskedne mål for Kommissionen består